

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Dela Lika 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Ur tidskriften Södra Afrika nr. 1 2007.

Klimat och ansvar

DET HAR NYLIGEN STÖRTREGNAT SOM BARA DEN i Moçambique, Namibia, Burundi, Kongo, Zambia, Malawi och Angola. Stor skadegörelse och dödsfall rapporterades. Ett tecken på klimatförändringar, undrar folk.

Det har skett dramatiska klimatförändringar förr i jordens historia, istider och värmeböljor har kommit och gått i cykler. Arter har alltid dött ut – de flesta arter som någonsin har funnits är utdöda.

Samhällen har utplånats och riket har gått under. I Afrika nämner man Mapungubwe och Great Zimbabwe som exempel på riket som kollapsat till stor del som följd av torrare klimat. Och folkvandringarna från östra till södra Afrika under det första tusenåret kan ha orsakats av klimatförändringar.

Så jorden står inte inför en helt ny situation.

VAD SOM ÄR NYTT DENNA GÅNG är att vi människor bidrar till uppvärmning och att det nu finns så många människor på jorden som drabbas. Det står även klart att uppvärmningen kommer att slå hårdare mot människor i de fattiga länderna i Syd än mot oss i Nord.

Frågan är hur hårt. Hur stabila är de afrikanska staterna? Blir de nya versioner av Mapungubwe och Great Zimbabwe? Kommer miljontals människor att fly? Blir det krig om vatten?

Det är också nytt enligt forskarna, att djur- och växtarter nu dör ut snabbare än tidigare. Vilka följder får det för vår försörjning?

Klimatförändringarna tycks vara en fråga som inte alla hinner ta upp. På Afrikanska Unionens toppmöte i januari uppmanades alla att ta in miljöaspekter i utvecklingsarbetet samt uppdrogs till bland annat *African Development Bank* att utveckla den handlingsplan som mötet antog. Men största tiden ägnades åt diskussioner om pågående krig på kontinenten. Det är oroande.

FÖR ETT VARMARE KLIMAT ÄR ETT GLOBALT PROBLEM som angår alla. Nord, som starkast påverkar förändringarna, har ansvar gentemot Syd som drabbas hårdast, mot Afrika som har minst resurser.

Den stora frågan är pengar. Vem ska betala vad? Det rör sig inte om riskinvesteringar, det visar Sternrapporten. Och professor Christian Azar vid Chalmers menar att om man gör nödvändiga investeringar nu blir världen tio gånger rikare år 2102 istället för 2100.

När det gäller militära utgifter finns det självklart pengar: Pentagon har till exempel begärt 716,5 miljarder dollar för det närmaste året, i år satsar Kina runt 87 miljarder och Ryssland 31 miljarder dollar på militären. Nu när man har beskrivit klimatfrågan i ekonomiska termer borde det lika självklart finnas pengar för klimatarbete, både för att förebygga och att anpassa.

Mätte prestige få stiga åt sidan och medmänsklighet, generositet, solidaritet och sunt förnuft få råda.

KERSTIN BJURMAN